

razmišljanja

BITI BOGU BLIŽE

Jedna je od uznemiravajućih i čudnih učiteljevih misli glasila: Bog je grješnicima bliže negoli svecima. Ovu je tvrdnju učitelj ovako objašnjavao: Bog svakoga čovjeka drži ne nekoj vrpici. Ako ovaj pogriješi – prekida se vrpca. Povezujući je, Bog ga privlači bliže k sebi. Uvijek iznova tvoji grijesi kidaju vrpcu i svakim novim povezom Bog te privlači bliže i bliže.

A. de Mello

MOLITVA PO NARUDŽBI

Katolička nogometna momčad bila je na putu prema jednom važnom susretu, utakmici. Neki je novinar ušao u vlak i bezuvjetno zaželio razgovarati s trenerom. »Ako sam ispravno čuo« – započinje novinar – »trebao bi s vama putovati neki svećenik kojem je zaduženje da moli za vaš uspjeh. Mogu li i s njime malo porazgovarati?« »Sa zadovoljstvom« – odgovorio je trener – »s kojim želite razgovarati, s onim koji je zadužen za napad ili s onim koji je zadužen za obranu?«

A. de Mello

VARKA

Neki stariji čovjek uđe u autobus i sjede pokraj mladića koji je po izgledu bio hipi. Na nogama je imao samo jednu cipelu. »Ti si zacijelo izgubio jednu cipelu, mladiću« – započne stari razgovor. »Ne, stari, ja sam samo jednu našao« – mladić je odgovorio.

A. de Mello

IME

Kad majka osjeti da je začela čedo, jamačno smjesta misli o imenu što će mu ga dati. Kad otac čuje o djetetu, zasigurno pomišlja na ime. Imenom se predstavljamo jedni drugima. Imenom zovemo jedni druge.

A Bog? I Bog ima ime. I on se predstavlja imenom. Mojsiju, koji ga je upitao za ime reče da se zove »Ja jesam koji jesam – ehje ašer ehje«. I kad je Mojsije upitao što će reći sunarodnjacima, tko ga šalje k njemu, kako mu je ime, odgovorio mu je: »Onaj koji jest – Jahve«.

Božje ime je značenjsko ime, gotovo kao naša narodna imena – i znači »Onaj koji jest«. Lako bismo slegnuli ramenima: »Ništa naročito u tom imenu.«

Ipak! Božje ime »On jest – Jahve« nenatkriljivo je ime. Bog naprosto jest. I jedini On. Mi, kako veli uzrečica, »Danas jesmo sutra nismo.« Bog jest, i danas, i sutra, i jučer, vječno. Nije onda čudno što su neki prevoditelji ime Božje »On jest – Jahve« prerekli kao »Vječni«.

»On jest« ne znači da Bog jest bilo kako, već da Bog jest tu, da je blizu. Ali ne samo blizu, kao što su predmeti blizu, nego da je blizak, kako samo osobe bivaju bliske. Svojedobno sam kao prijevod Božjeg imena »On jest – Jahve« predložio »Prisutni«. Ostajem pritom i danas, no nešto bih ipak dodao. Naime, riječ koja bi izrazila da je posrijedi dobrohotna, draga prisutnost. Možda bi zato Božje ime valjalo prevesti s »Bliski«!? Da ne rekemo – Prijatelj.

Isus, Božji Sin nazvan je Emanuel – Bog s nama. A sam je primijenio na sebe ime Božje »Ja jesam«. I nazvavši svoje svojim prijateljima i sebe je predstavio kao prijatelja.

Kad se hoće nekoga (s)maknuti, nastoji mu se izbrisati ime. Iz knjiga i spomenika, s usta i spomena. Poricanje Boga nije samo brisanje spomena, nego nijekanje biti: Njemu koji je po imenu i po biti »Onaj koji jest« veli se da nije.

A Bog se zove i ime mu je: Ja Jesam, Onaj koji jest, Vječni, Prisutni, Bog s nama, Bliski, Prijatelj, Spasitelj, Isus.

Ivan Golub

DOBAR DAN

Na zagrebačkom radiju ima emisija koja se zove »Dobro jutro, djeco!« Uvijek slušam tu emisiju dok se brijem. I uživam u riječima djece koje smo mi odrasli zaboravili u djetinjstvu.

Moj naslov nije »Dobro jutro, djeco!« nego »Dobar dan!«. A ipak je u vezi s djecom. Ispričat ću vam. Kroz tijesni tramvaj, koji je zbog krznâ i vunениh kaputa u ovo zimsko vrijeme postao još tješnji, provlači se neka gospođa i glasno govori između nogu putnika izgubljenom dječaćiću: »Ivane, drži se bake!« Govori glasno kako to odrasli znadu djeci govoriti u tramvaju; jako glasno, ne zato što bi dijete imalo *tvrde* uši, nego zato da i drugi čuju kako je zgodan, ili, kako se to veli, »zlatan« mališ.

I ja sam se napokon probio u svom kožuhu naprijed, opipavši da li su još gumbi na njemu. Netko naglo usta na tramvajskom stajalištu, a ja se spustih na slobodno sjedalo. »Dobar dan!« – u uši mi straga dopre kao cvrkut ptice lijep glasić. Prije nego što sam se obazreo, začujem prijekorno: »Ivane?!« Djetetovo lice bijaše nasmijano, a bakin obraz strog.

»Ti se zoveš Ivan?«

»Da.«

»I ja se zovem Ivan. A koliko ti je godina?«

Mališ je ponosno podigao prstiće desne ruke – kako to djeca najradije čine.

»No znaš već reći« – prekorila ga baka.

Tramvaj se usporio pred Trgom Republike. Popipah torbu. Unutra su dvije čokolade. Htio sam jednu dati Ivanu, što me tako lijepo i smjelo pozdravio. Ali što ću dati Marku i Leonardu, koje sam išao posjetiti. A trebao sam dati Ivanu jednu, a onu drugu raspoloviti Marku i Leonardu i pripovijedati im zašto im lomim čokoladu.

Ivan Golub

TAKO SE ČUDILA SELJANKA

Začuđuje – da ne rekнем zбunjuje – Isus kad veli slijepcima kojima je vratio vid i hromima kojima je povratio hod neka toga nikome ne казују. Zašto je on to činio? Ono što se kao očito nameće jest da nije želio razglašenost. Da, on uistinu nije želio biti znamenit. On nije htio razglašenost ili, kako se to veli, publicitet. On se, kako piše Marko, povlačio nakon što su ga neki озdravljeni разгласили.

Publicitet! Nekima je to san. Drugima je to život. Mogu postojati samo kad su na bubnju javnosti. Svejedno je li područje razglašenosti istovjetno s krovom kuće ili s меđом мјеста, земље, svijeta, staleža.

Samo onaj koji je hotice ili nehotice postao razglašen zna kolika je cijena razglašenosti. Cijena spokoja, cijena neznatnosti, cijena opuštenosti, cijena oslobođenosti.

Spominjem se jedne priproste žene koja, gledajući jagmu slavniх за još većом познатошću, реče: »Kako taj svijet o kojemu novine nikad neće retka napisati, o kojima se ne govori i ne piše, kako taj svijet živi, i zadovoljno živi. Za većinu svijeta se ne zna. I oni nisu manje vrijedni zato što nisu poznati. Niti su manje sretni.«

Tako se čudila seljanka.

Ivan Golub

NISAM HEROJ, ALI...

Radim u jednom staračkom domu. Nemam posebne kvalifikacije. Čini mi se da mnogi o starcima govore bez dovoljno iskustva. Bilo bi potrebno pokušati početi s poslom u šest sati ujutro, i to: pranje i uređivanje onih koji sami ništa ne mogu učiniti, čišćenje svega onoga što mnogi nepokretni učine, a ne da se ni opisati..., kupanje, presvlačenje. Treba jednako tako priskočiti u pomoć i onima koji još sami nešto mogu. Povremeno smo svi mi (sav personal) i frizeri, ali i bolničari, pa čak i psiholozi. Dok jedne vodim na šetnju, moram pripaziti i na one koji sami hodaju da se i njima što ne dogodi. Svima se obraćam s »Vi«, no neki ipak više žele da ih zovem djeda, stric, baka, tetka i da im govorim »ti«. Oni koji već gube pamet, obično me zovu »mama«. Nikad ih ne pitamo o njihovim obitelj-

skim prilikama i razlozima zašto su u domu. A znamo da su mnogi iz dobrostojećih obitelji i da bi jednako tako mogli biti u svojim obiteljima. Mnogima nikako, a nekima rijetko njihova djeca dolaze u posjet. Naš dom ima 65 starijih osoba, a neki su od njih pušteni iz psihijatrijskih klinika. O domu se, vjerujem, mnogi ti starci loše izražavaju, jer bi htjeli biti kod svojih kod kuće. Osim brige za ove u domu, kod kuće imam na brizi 84 godina starog tasta i 78 godina staru svekrvu kojima je potrebna jednaka skrb kao i onima u domu. No kod kuće mi pomažu i muž i djeca.

Nisam heroj, ali nastojim uvijek gledati Boga u onima koji trpe.

Liliana

BAKICA, DJEDICA

U Bordeauxu, doktor Etcheverry dvadeset i pet je godina bio kućni liječnik Malih sestara te je g. 1988. htio svoj zlatni pir proslaviti u njihovoj kapelici. Na misi zahvalnici skupilo se njihove troje djece i devetero unučadi. Na početku slavlja jedan je od unuka pročitao ovu molitvu: »Evo nas, Bože moj, pred tobom svi zajedno baka i djeda sa svojom djecom i nama unučadi. Nismo istih godina, čak je i velika razlika u godinama među nama. A tvoja ljubav, Bože, tako je velika da nas može okupiti sve zajedno. Godinama možemo biti udaljeni, ali srcem smo blizu. Bože moj, mi se volimo jer nas ti voliš. Bože, ti si uvijek naših godina, ti si uvijek naš Otac.«

Najmanji unuci izrekli su zazive u molitvama vjernika. Evo ih:

Benedikt: »Bakice i djedice, 50 ste godina vjenčani. No ja vas poznajem tek sedam godina. Htio bih da to traje dugo.«

Julija: »I ja vas poznajem tek sedam godina. Da i ja mogu još dugo vremena biti njihana na vašim koljenima, da se popnem na vaša leđa, da se zajedno igramo i smijemo. Molimo te.«

Sofija: »Bakice, djedice, naučili ste nas da upoznamo mjesta koja su vam draga. Jedno od tih je i ova kapelica Malih sestara, ili župa Naše Gospe od Anđela, druge redovničke zajednice. Da bude uvijek onih koji će ta mjesta činiti živima, molimo Te.«

Ivan: »Kad nam je u katezezi mama govorila o Božjoj nježnosti, mislio sam na vas dvoje. Za svu djecu koja nemaju bake i djeda, molimo Te.«

Celina: »Vjerni u svojem vjerničkom zalaganju, vjerni jedno drugom, a ti, djede, vjeran bolesnicima tako da ta vjernost izgleda posve naravna i lagana. Da mladi i oni koji su manje mladi imaju volju za vjernošću u svojim zauzetostima, molimo Te.«

Ana: »Djedice, da mi pomogneš u latinskom, uvijek si rekao da. Bakice, da mi pomogneš u platenju, uvijek si rekla da. Da i mi znademo uvijek reći *da* i prihvaćamo se međusobno sa smiješkom, molimo Te.«

Mnoge su tihe suze radosnice potekle u kapelici. Mnogi starci također imaju svoje unuke i praunuke. Ali ono što ih najviše dira u toj molitvi,

sigurno je činjenica da su u svojoj starosti priznati i prihvaćeni sa svojim blagom vjernosti, mudrosti i iskustva.

Šigurnost da su živi u njihovim očima i bitne vrijednosti jest ako se one prenose istinski, strpljivo i nježno.

Iz »Incontri sereni«

ISPUNIO SI MI SRCE RADOŠĆU

»Idi, jedi svoj kruh, radosno i vesela srca pij svoje vino, jer Bogu se svidjelo tvoje vladanje. Neka ti odjeća bude bijela, a ulja neka ne ponestane za tvoju glavu.«

Želimo li te riječi istumačiti u njihovu neposrednu i naravnom smislu, možemo reći da je to poticaj kojim nas sveti pisac poziva da napustimo i prezremo mučne i naopake i vijugave putove zlih ljudi i neprijatelja istine.

Živimo li ispravno, prijanjamo li uz Boga u čistoj vjeri, jest ćemo svoj kruh radosno i pit ćemo vesela srca svoje vino. Ne ćemo tada pasti na stranputice krivih nauka niti ćemo zlo živjeti. Naprotiv, uvijek ćemo ispravno misliti i svim svojim silama iskazivati ćemo milosrđe dobrohotnošću i djelima i nesretnicima i siromasima. Očito je naime da se Bogu sviđaju takva nastojanja i da mu je drago takvo djelovanje.

No duhovno tumačenje uzdiže nas višim spoznajama. Ono nas vodi prema otajstvenom nebeskom kruhu koji s neba silazi i daje život svijetu. Ono nas također poziva da vesela srca pijemo duhovno vino, a to je ono koje je proključalo iz boka pravoga Trsa u Muci koja nas spašava. Doista, oni koji jedu taj otajstveni kruh i piju to otajstveno vino istinski se raduju i mogu klicati: »Ispunio si mi srce radošću.«

Osim toga, taj kruh i to vino u *Knjizi Izreka* označavaju također osobnu božansku Mudrost, a to je Krist naš Spasitelj, jer je Mudrost sama rekla: »Dodite i jedite moj kruh te pijte vino koje sam pripravila za vas«, a to je poticaj na naše sudjelovanje u otajstvenome životu Riječi.

sv. Grgur